

Posudek oponentky diplomové práce

Jméno diplomanta: Vavřínek Dudek

Téma práce: Princip non-refoulement a suverenita státu

Rozsah práce: 66 stran textu (165 272 znaků)

Datum odevzdání práce: červen 2022

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autor si ke zpracování vybral velmi zajímavé a aktuální téma. Zejména mám na mysli otázky spjaté se suverenitou, té se v české literatuře věnuje prostor, ale nikoli v souvislostech, o nichž ve své práci hovoří. V tomto je práce značným přínosem do debaty.

Téma jako takové je v evropském i světovém kontextu zpracované. Pozornost je věnována zejména principu non-refoulement. I v českém kontextu se nejedná o nové téma. Ale pojetí práce je nové, a především část věnovaná suverenitě je podle mě v debatě potřebná.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma je náročné na teoretické znalosti. Zejména je náročné se vyrovnat s tím, že je na něj pohlíženo různými autory různě. Velmi proto oceňuji, že diplomant podrobil prameny kritice a činil své závěry. K tématu je také značné publikací, což opět klade na zpracovatele břímě v načtení literatury (a v jejím kritickém zhodnocení). V úvodu autor vysvětluje použité metody, tj. popis, analýzu, a jejich použití, které považuji za vhodné. Jsem také velmi ráda za explicitně stanovenou výzkumnou otázku, kterou si autor položil následovně: Jaký je vztah principu non-refoulement a státní suverenity?

3. Formální a systematické členění práce

Co se týče formální stránky, autor zpracovává téma na vynikající úrovni, využívá primárních i sekundárních pramenů z domácího i zahraničního prostředí. Výběr literatury považuji za vyhovující, autorovi umožnil text velmi dobře zpracovat a dát mu potřebnou hloubku. Poznámkový aparát považuji za adekvátní a dobře zpracovaný. Práce je čtivá, psaná odborným

jazykem. Členění práce odpovídá záměru autora, věnuje se principu non-refoulement, suverenitě, a pak jejich vzájemnému vztahu.

Z formálního hlediska splňuje diplomová práce kritéria kladená na tento druh vědecké studie.

4. Vyjádření k práci

Co se týče stránky obsahové, práce je členěna v podstatě do úvodu, tří kapitol a závěru. Včleněn je obsah, seznam použité literatury i seznam zkratk. Práci považuji zpracováním za opravdu velmi dobrou. Nevidím důvod zde popisovat obsah jednotlivých kapitol, ježto nemám s čím polemizovat.

Osobně velmi oceňuji kapitolu věnovanou suverenitě, velmi souzním s tím, co autor píše. Považuji za nesmírně důležité to, abychom si uvědomili, že je potřeba zkoumat obsah suverenity. Pojem často používáme, ale implicitně předpokládáme, že ostatní mají shodné vymezení daného pojmu jako my. Považuji toto téma za zásadní pro budoucí roky. I proto, že pokud se význam pojmu suverenity mění v závislosti na vnějších okolnostech, resp. státy ho fakticky předefinují v závislosti na vnějších okolnostech, pak možná nastává čas další redefinice, která navazuje právě na migrační proudy. A možná budou státy redefinovat (s právními důsledky) suverenity právě směrem k posílení bezpečnostních prvků státu. A možná nepůjde o redefinici, ale o akcent určité části mezinárodního práva na úkor části jiné při interpretování mezinárodního práva (a v jeho mezích). Souhlasím v tomto s diplomantem, že je to obsah pojmu, co se mění, a nejde o změnu v postavení státu.

A přesně, jak autor píše: když se podíváme do rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva k čl. 3, zjistíme, že soud v posledních letech přechází od judikaturou vytvořeného absolutního zákazu non-refoulement (v podtextu i explicitně) k akcentu na právo státu určitým způsobem spjatým se suverenitou konat. Zároveň jde o posun, který se celý odehrává v judikatuře, tedy jakékoli rozšíření či zúžení je věcí nikoli smluvního instrumentu, k němuž se státy zavázaly, ale soudních rozhodnutí, které instrument interpretují,

Ke zmínce o konfliktu na Ukrajině bych jen dodala, že je v tomto ohledu velmi zajímavá (byť pro mě právně chybná) doktrína ochrany státních občanů i mimo území Ruské federace.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce považuji za splněný.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Podle mého názoru autor práci zpracovával samostatně, určitě se nejedná o plagiát.
Logická stavba práce	Práce má logickou stavbu pro to, co chce autor zjistit.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor pracuje se zdroji v českém i dalších jazycích adekvátně, cituje odpovídajícím způsobem.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza je provedena v hloubce odpovídající tématu.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úpravu považuji za velmi pěknou.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je výborná.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Jaký obsah pojmu suverenita by odpovídal podle názoru diplomanta tomu, jak státy jednaly v roce 2015 a 2016?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně

V Praze dne 13. 9. 2022

JUDr. Věra Honusková, Ph.D.